

Årets gang derude (August)

Af jordbrugsteknolog Erik Frydenlund

*"Der er nogen der ved alt,
og det er alt hvad de ved."*

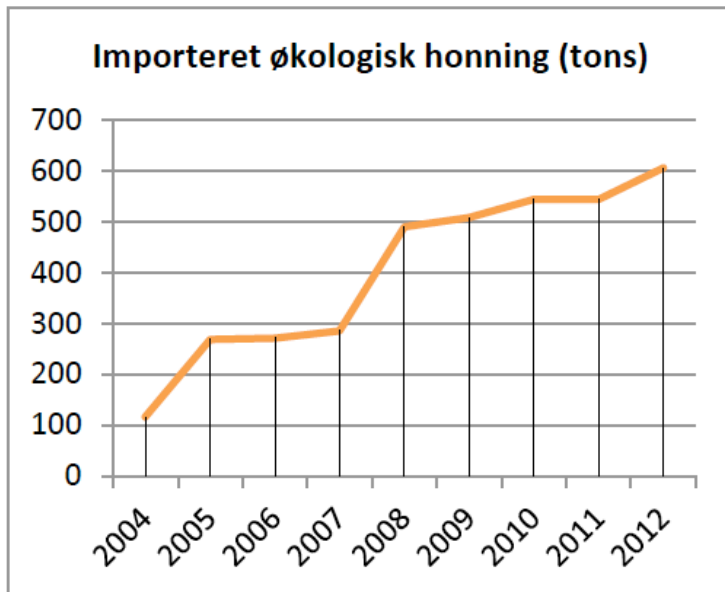
Citat fra Schiller

At arbejde med naturen

At arbejde med den levende livgivende natur er efterhånden et privilegium og luksus for de få, der er flere penge i at sidde bag en død firkantet computer end at arbejde med jord, planter og dyr. Computeren og Google er imponerende og det virker som om den ved alt, og det er 'en slags viden. Når vi arbejder i og med naturen opstår der en anden slags viden, det er som om den vokser inden fra og giver en et indre sikkerhed og fundament, hvor jeg står inde i virkeligheden. Den første slags viden, vi kan kalde den parat viden eller Google viden, kan være god at have som et slags ydre skelet, men giver som regel 'en, en følelse af utilstrækkelighed og tomhed hvor der mangler kød og blod, og der er altid meget mere vi ikke ved. Vores store viden om alt det vi ved om kvælstof, fosfor, kalk, æterlegeme, astrallegeme, elementar væsener, kan så blive en blokering for at se hvad der egentlig sker i naturen, når jeg aktivt arbejder med den og står inde i den virkelighed! Der begynder en anden slags læring når jeg aktivt iagttager hvad der sker når jeg bearbejder jorden, når planterne vokser, når jeg sprøjter præparater ud, osv. En ny læring opstår og en anden slags erkendelse kan spire frem, som giver substans og liv til fremtidens arbejde. Den første slags viden, hvor man ved alt, kan nemt give døde skeletter i kasteskabet, og give abstrakt kasse viden, den anden viden kan give saft og kraft til fremtiden. (*"Der er nogen der ved alt, og det er alt de ved Schiller"*)
God læring derude i marken!

Økologisk biavl i Danmark

I Danmarks biavl forening arbejdes der ihærdigt på at det skal være muligt for flere at blive godkendt økologisk biavl, en af grundene, er at der er en stor import af økologisk honning til Danmark, som ligeså godt kunne have været produceret i Danmark! en del af den honning kommer nemlig fra andre EU lande som fortolker de samme regler som vi er underlagt på mere lempelige vilkår. Der hvor reglerne bliver fortolket anderledes er i forhold til afstandskrav, i Danmark siger vi at der mindst skal være 3 km. fra bistadet til de nærmeste sprøjtede marker derved er det stort set umuligt at have økologisk biavl. I andre EU lande tolkes de samme regler mindre strengt og har derved muliggjort en større økologisk produktion.

I 2013 udgjorde salget af importeret økologisk honning i Danmark 24% af den samlede afsætning. Det betyder at billig udenlands honning presser den konventionelle honning produktion. Vi er i den mærkelige situation at det i butikkerne er billigere at købe økologisk honning fra udlandet end dansk konventionel honning!

På den måde bliver det økonomiske grundlag for at holde bier i Danmark svækket generelt, hvilket betyder færre bi familier i Danmark.

Min personlige holdning til det er at jeg mener at man skal sænke overliggeren så det er muligt at drive godkendt økologisk biavl i Danmark og derved også biodynamisk biavl. Fokus skal være mere på hvordan man holder bierne og ikke så meget på hvor de står henne og hvor de flyver hen.

Den 2 juli har Dansk biavlforening inviteret til en indledende snak om emnet hvor flere parter er inviteret. Fra den biodynamiske side skal Helmut Schlodder og undertegnede deltage. På mødet skal der desuden forberedes til en økologisk konference om emnet den fredag den 3. oktober, så hvis du er interesseret så sæt kryds i kalenderen.

Indtil nu har det været en rigtig god sommer for bierne, her er et billede fra juni måned hvor bierne er i gang med at svede voks, de hænger i hinanden og har en speciel høj temperatur for at bearbejde voksen som stammer fra en kirtel på maven. Det må være en slags børnefeber for bierne, hvor mider og sygdomskim bliver brændt af!

Uganda

Bierne får mig lidt rundt i verden, for nogle uger siden var jeg i en flot by-have i Nørrebro-parken i København for at fortælle om biodynamisk biavl og i august går turen igen til Uganda og denne gang skal jeg være der 2 uger. Da jeg var dernede sidste gang i februar fortalte jeg dem lidt om biodynamisk biavl og efterfølgende er de blevet meget interesseret i at holde mange bier på en biodynamisk måde. Jeg er nu ikke lige så interesseret i at stikke fingrene i en afrikansk bi familie, med de historier der går om dem, men måske de ikke er så slemme som rygterne siger!

Det er noget anderledes at være bi i Uganda, med sommer og 25 grader hele året rundt er der ikke noget med at sidde og putte sig vinterhi halvdelen af året.

Brændenælden og bien

I skrivende stund er jeg ved at lave brændenælde præparat og har lige været ude og plukke flere kasser med det, jeg havde hansker på, men som de fleste nok har bemærket, så stikker sådan nogle brændenælder!

Jeg har fundet et sted i nærheden af en skov hvor der vokser et stort område med brændenælder, så man bliver fyldt af en stikkende nælde power, efter 3 timers plukning i midten af sådan en masse nælder. Så var det at jeg kom til at tænke at brændenælden har meget til fælles med bierne, de stikker begge to, og begge skaber en dejlig varme der hvor de stikker og sætter derved gang i blodomløbet. begge indeholder et stof som vi kalder myresyre eller gift, men vi burde egentlig kalde det medicin! Det er den rene medicin til naturen og mennesket! Det indeholder en slags *jeg kraft* og når vi bliver stukket aktiverer det vores *jeg kraft* og vores varmelegeme (jeget lever i varme).

Brændenælden vokser i han og hun kolonier og på det rette tidspunkt slynger han planterne deres pollen ud. For tre år siden var jeg så heldig at se det, da jeg ved ti tiden om formiddagen var ude og plukke brændenælder, solen brød pludselig igennem skyerne luften blev varm, og kort tid efter kunne jeg se han kolonier der slyngede deres pollen flere meter ud i luften og som så blev båret af vinden stille og roligt mange meter videre til andre kolonier, det var en *naturoplevelse!*

Brændenælden vokser tit hvor vi har forstyrret jorden med gødning eller gammelt jern hvor den så prøver at genoprette balancen.

Brændenælden er hjertet blandt kompost præparaterne, og som Steiner siger så kan den **ikke** erstattes af nogen anden plante, den er helt unik, han påstår ligefrem at den er en pokers karl som kan en vældig masse, og at det er planteverdenens største velgører, den sørger for at det åndelige bliver indordnet overalt og har et specielt forhold til jern som vores jernstråling i blodet. På samme måde kan vi sige om bierne at de bringer det åndelige til planten gennem deres homøopatiske fordeling af deres gift /medicin/ myresyre i naturen, en opgave der er langt vigtigere end bestøvning!

Som det eneste præparat skal brændenælden være i jorden i et helt år og opleve både vinter og sommer, og som færdigt præparat siger Steiner at det *gør* gødningen i stand til at være fornuftig og *gør* at planten individualisere sig! En bi familie må også siges at være særdeles fornuftig og individualiseret. Begge dele ville jeg betegne som en *jeg* kvalitet.

Fra kogalskab til plantegalskab

For ikke mange år siden var der store problemer med kogalskab, køerne blev syge i hovedet fordi de blev fodret med animalsk protein, som stammede fra kød og benmel fra dyr. Ud fra en rent kemisk betragtning var det jo en god måde for køerne at få protein på, ud fra en fornemmelse virker det ulækkert at give køer animalsk protein som ikke er et rovdyr og som er lavet til at spise græs!

I den sidste tid har der været en del snak om antibiotika resistente bakterier (MRSA) der stammer fra svin, og der er indtil nu registreret tre danskere som er døde af MRSA! Et af de nye tiltag er så at dem der arbejder med svin skal skifte tøj i stalden og vaske sig grundigt når de forlader stalden, noget som *gode* svine besætninger i forvejen praktiserer. Det lyder jo meget fornuftigt og som et godt tiltag, men så er det lige jeg tænker, hvad med alt gyllen? da gyllen stort set er ilt fri sker der ikke megen omsætning i den, og gyllen bliver spredt ud over det ganske land specielt om foråret, og er man uheldig at det ikke regner så er der gylleluft i luften i flere uger! Er der nogen resistente bakterier i det? Men det som egentlig er værre er hvad gyllen bliver brugt til, for ikke at give kvælstof forurening i luften skal den nu

ved lov nedfældes i jorden så planterne kan optage den direkte. Det vil altså sige at denne stort set ikke omsatte gylle bliver fodret direkte til planterne, og en del af de planter er nogle vi spiser som grøntsager og korn, det er jo ikke alt der bliver dyrket på marken som bliver fodret til svinene igen! Inde for det økologiske er det tilladt at bruge denne gylle og det bliver gjort i stor stil, nogle grøntsagsavlere nedfælder den endda flere gange imellem rækkerne for at være effektive med næringsstofferne, det betyder fx at spiseløg kan få en gang frisk gylle nogle uger før den er moden og havner rå på spisebordet! rent kemisk næringsstofmæssigt fornuftigt, rent fornemmelsesmæssigt særdeles ulækkert! Er det plantegalskab eller menneskegalskab, måske et eksempel på hvad vores kloge kasse viden kan føre til, eller hva' - jeg spør' bare! Måske det så var bedre at gøde de løg med kunstgødning? Måske økologerne skulle revurdere deres gylle regler, i de biodynamiske Demeter regler er det heldigvis ikke tilladt at bruge konventionel gylle overhovedet, så har vi den sti ren!

Det siges at katte ser ned på en, hunde ser op til en, og grise ser lige på en.

I øvrigt er det lidt paradoksalt at grise som har en bedre lugtesans end en hund, skal leve i en konstant gylle duft! Og at grisen hverken er et svin eller gris når det gælder renlighed, men smasker -det gør de godt nok!

Efterafgrøder og grøntgødning

August måned er tiden til at så efterafgrøder, er der nogle bare pletter i mark eller have så er det tiden til at få nogle frø smidt i jorden og de skal ideelt sås inde midten af august, så kan planter som olieræddike og sennep nå en roddybde på 2-3 meter og er derved fabelagtig til at holde på næringsstofferne i jorden, specielt kvælstof. Planter som Olieræddike, sennep og honningurt fryser altid ned om vinteren, og jorden er derfor nem at bearbejde året efter. Skal jorden først bruges i maj måned næste år til grøntsager, kan det være en god ide at så noget der overlever vinteren og vokser videre om foråret, planter som rug, raps og vintervikke kunne så være en mulighed. Har du ikke lige nogle af de nævnte frø på lager, så kig på lageret om de har nogle frø som alligevel er for gamle til næste år, alting der spirer hurtigt kan bruges.

Når man det ikke i august er det også muligt at så i september, det er altid bedre end jorden ligger bar.